Haq yo'lida kim senga bir harf o'qutmish ranj ila, Aylamak bo'lmas ado oning haqin yuz ganj ila.
Alisher NAVOIY.

Murabbiy

NAMANGAN VILOYAT XALQ TA'LIMI XODIMLARINING IJTIMOIY-SIYOSIY GAZETASI

Oyda ikki marta chop etiladi. 1991-yil 1-sentabridan chiqa boshlagan. ISSN 2010-8088 2022-yil, 24-sentabr # 18 (871) n.murabbiy@inbox.uz

ТАЪЛИМ ВА ТАҲЛИЛ

МУҲИМ МАВЗУ МУҲОКАМАСИ

Ёшларни она Ватанга садоқат руҳида тарбиялаш, ҳарбий соҳага бўлган қизиқишини қўллаб-қувватлашда умумтаълим мактабларида чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик фани бўйича ўтилаётган назарий билим ва амалий машғулотларнинг аҳамияти катта. Келажагимиз эгаларининг боболарга хос мард ва жасур, Янги Ўзбекистоннинг эртанги куни учун муносиб авлод бўлиб камол топишида педагог ходимларнинг ролси катта.

Мамлакатимиз Президентининг 2022 йил 28 январдаги ПФ-90-сонли Фармони билан тасдиқланган Давлат дастурининг 263-бандида бу борада мактабларда қулай шароит ва имкониятлар яратиш кўзланган долзарб вазифалар белгиланган. Чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик фани ўқув жараёнини зарур ўқув жиҳозлари билан таъминлаш ана шу масалалар мужассидир. Вилоят ХТБ тизимидаги умумтаълим мактабларида мазкур қарор ижросини таъминлаш борасида муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Ўзбекистон мудофаосига кўмаклашувчи "Ватанпарвар" ташкилотининг Наманган вилояти Кенгашида мазкур долзарб масала муҳокамасига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Вилоят ҳокимининг ўринбосари Ғуломжон Муродқўчаев бошқарган мажлисда барча шаҳар ва туманларнинг халқ таълими бўлими мудирлари иштирок этди. Йиғилишда вилоятдаги 711 та умумтаълим муассасасида чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик фани соҳаларини намунали ташкил этиш, назарий машғулотларни замонат билан уйғунлигини таъминлаш, мавжуд 693 та ЧҚДТ хоналарини зарур жиҳоз ва воситалар билан тўлдириш масаласи муҳокама этилди. Таъкидланганидек, умумтаълим мактабларидаги чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик хоналарини босқичма-босқич мукаммал жиҳозлаш масаласи барчанинг диққат марказида бўлди.

Йиғилишда Шарқий-ҳарбий округ қўшинлари қўмондонининг биринчи ўринбосари, штаб бошлиғи, полковник Жамшид Карриев ҳамда вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи ўринбосари Хайрулло Абдурахмонов иштирок этиб, кун тартибида қўйилган долзарб масалалар юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Умумтаълим муассасаларида чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик фани ўқитилишини пухта йўлга қўйиш, назарий машғулотларни амалий машқлар билан пустаҳкамлаш натижасида Ўзбекистон қуролли кучларини малакали кадрлар билан тўлдириш, мамлакатимиз ҳарбий салоҳиятини оширишда муҳим аҳамият касб этади.

Хуршидбек МАХМУДОВ,
ВХТБ амалий фанлар методисти

ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ

ИМКОНИМСАН БАРКАМОЛ АВЛОД

Наманган вилоятида "Имконимсан баркамол авлод" шиори остида Тошкент шаҳри ва вилоятларда фаолият олиб бораётган "Баркамол авлод" болалар мактаблари директорлари иштирокида республика тадбири бўлиб ўтди.

Меҳмонлар вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи ўринбосари Хайрулло Абдурахмонов ҳамроҳлигида Наманган шаҳри ва туманларда бўлиб, "Баркамол авлод" болалар мактаблари қўйи, тўгарак ишлари билан яқиндан танишиб, ўқувчилар камровини янада кенгайтириш борасида ўзаро фикр алмашдилар. Бу борада вилоятимизда яратилган илғор тажрибаларни ўргандилар.

"Афсоналар боғи"да машғулотларда фаол қатнашиб, мамлакат ва ҳудудлар тенгдошларида қолиб бўлган ўқувчилар, тўгарак раҳбарлари ҳамда директорларнинг тадбирлаш мароснми бўлиб ўтди.

Наманган вилоят "Баркамол авлод" болалар мактаби директори Хайитхон Маматова кўнгил очиб, жойларда тўгарак раҳбарлари ва ўқувчилар иштирокида ташкил этилган учрашувларда республикадаги илғор тажрибалар юзасидан ўзаро фикр алмашилгани соҳадаги фаолиятни янада кенгайтиришга имкон яратишини таъкидлади.

- Вилоятда 20600 нафар ўқувчи 7 та йўналишда 65 турдаги тўгаракларга жалб этилган, - деди вилоят "Баркамол авлод" болалар мактаби маданий-оммавий тадбирлар бўлими бошлиғи Чаманой Исроилова. - Уларга 756 нафар педагог сабоқ бермоқда. 2021-2022 ўқув йилида мактабимиз жамоаси қўлга киритган ютуқлари туфайли республикада 2-ўринни эгаллади. Мазкур тадбирдан сўнг болаларни тўгаракларга камраб олиш янада ортади, чунки, кўзлаган асосий мақсадимиз ҳам ана шундан иборат эди.

Ўқувчиларнинг бадиий чиқишлари тадбирга байрамона руҳ бағишлади. Айниқса, вилоят "Баркамол авлод" болалар мактабининг "А-Элита" тўгараги раҳбари, санъат йўналишида халқаро танловлар голибаси Зарина Қобуованинг шоирдаги - Франция, Белоруссия каби қатор хорижий давлатларда ижодини ташкил этилган халқаро танловлар голиблари Дурдона Нуриддинова ҳамда Гулсунай Раҳимоваларнинг рақс йўналишидаги маҳорати тақсинга сазовор бўлди.

Тадбир якунида 7 нафар халқаро танловлар голиби ҳамда 14 нафар, туман, шаҳар мактаблари директорларига қўлга киритган ютуқ ва жамоатчилик фаолияти учун ташкилотчиларнинг диплом ва эсдалик совғаларини вилоят ХТБ бошлиғи ўринбосари Тоҳиржон Қиргиров топширди. "Очиқ эшиклар куни" тарзида ўтказилган тадбирда "Арт-шоу" кўргазмаси орқали қўл меҳнати маҳсулотлари ҳам намойиш этилди. Бу тадбир "Баркамол авлод" болалар мактаблари фаолиятини такомиллаштиришда муҳим аҳамият касб этади.

Саттор БОТИР

ЗАКОВАТ ИНТЕЛЛЕКТУАЛ ЎЙИНИ

ИҚТИДОРЛИ ЁШЛАР БЕЛЛАШДИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 20 январдаги ПҚ-96-сонли қарорига асосан Халқ таълими вазирлиги, Ёшлар ишлари агентлиги ҳамда "Заковат" интеллектуал клуби нодавлат нотижорат ташкилоти ташаббуси билан мамлакатимизнинг барча ҳудудларида бўлганидек, вилоятда ҳам "Заковат" интеллектуал ўйинларининг Наманган шаҳар ва туманлар босқичлари бўлиб ўтмоқда.

Ўқувчи-ёшларнинг билими ва иқтидорини синовдан ўтказиш, эртанги кунга муносиб авлод сифатида камол топтиришга қаратилган бахсларнинг мазкур босқичи вилоятдаги 711 та умумтаълим мактаблари жамоаларидан ташкил топган 4266 нафар ўқувчини қамраб олди. Қизғин бахслар асосида ўтаётган беллашувнинг шаҳар ва туман босқичларида биринчи ва фахрли ўринларни эгаллаган 42 та жамоанинг 252 нафари аъзоси "Заковат"нинг вилоят босқичида ғолиблик учун кураш олиб боради.

Норин туман халқ таълими бўлимига қарашли умумий ўрта таълим мактабларида ҳам Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Заковат" интеллектуал ўйинини аҳоли ўртасида оммавий-маърифий ҳаракатга айлантириш ва бошқа интеллектуал ўйинларни ривожлантиришга оид чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида 2400 нафар иқтидорли ва билимли ўқувчиларни қамраб олган ҳудудлараро босқичи ўтказилиб, фахрли ўринларни эгаллаган жамоалар таркибида жами 264 нафар ўқувчи туман босқичида иштирок этди. 16-умумтаълим мактабида халқ таълими бўлими, Ёшлар ишлари агентлиги ҳамда Ёшлар иттифоқи ҳамкорлигида ўтказилган "Заковат" интеллектуал ўйинида билимдон ёшлардан ташкил топган 44 та жамоа ғолиблик учун курашди.

Тадбирда сўз олган туман ХТБ маънавий-маърифий тарбия ва болаларни иқтидорини ҳимоя шўъбаси мудири Анвархон Маматжонов ёшларга Президентимиз томонидан яратилаётган қулай шароит ва олий ўқув юртларига қабул квотаси йил сайин ортаётгани, шунингдек, уларни эришган ютуқлари учун моддий рағбатлантиришга алоҳида эътибор берилаётганини таъкидлади. Заковатли ёшлар беллашуви бош координатор ва клуб аъзолари томонидан назоратга олинди.

Юқори қизиқиш ва шиддат билан ўтган ўйин натижаларига кўра, 26-умумтаълим мактабининг "Алгоритм" жамоаси 3-ўрин, 14-умумтаълим мактабининг "Билимдон Гоғолю" жамоаси 2-ўрин ҳамда 44-умумтаълим мактабининг "Ренессанс" жамоаси 1-ўринни қўлга киритиб, ўйинининг вилоят босқичида иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлди.

Тадбир якунида ғолиб жамоаларга ҳамда ташкилотчиларнинг эсдалик совғалари ҳамда туман халқ таълими бўлимининг фахрий ёрлиқлари топширилди.

Улуғбек РАҲИМОВ

БИЛИМДОНЛАР БАҲСИ

Президентимиз ташаббуси билан йўлга қўйилган "Заковат" интеллектуал ўйини ёшлар ўртасида тобора оммалашиб бормоқда. Билим ва қобилият, зукколик ва топқирликни намойён этаётган қизиқарли бахсларда иштирок этаётган ёшларнинг илми мустаҳкамланиб, дунёқараши ҳам кенгаймоқда.

Тўрақўрғон туманида 61 та умумтаълим мактаби фаолият кўрсатаётган бўлса, ҳар бир таълим муассасасидан 6 нафардан иборат жамоалар тузилиб, уларнинг билимдонлиги синовдан ўтказилмоқда. Мисол учун, 28-умумий ўрта таълим мактабида Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Заковат" интеллектуал ўйинини аҳоли ўртасида оммавий-маърифий ҳаракатга айлантириш ва бошқа интеллектуал ўйинларни ривожлантиришга оид чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида мактаблараро саралаш босқичи бўлиб ўтди.

"Заковат" интеллектуал ўйинининг туман босқичида иштирок этган халқ таълими бўлими мудири Насриддин Тўхтаназаров барча иштирокчиларга омад тилаб, мазкур ташаббуснинг ёшлар ҳаётида тутган муҳим ўрни ҳақида фикр билдирди. Таъкидланганидек, ўқувчилар бахсларга тайёргарлик жараёнларида кўпгина бадиий ва илмий адабиётлар билан танишиб, устозларидан олган билим ва кўникма ва малакаларини ишга солиб, ўзларининг ҳаётий тажрибаларини ошириб бордилар. Ёшларнинг бу борадаги изланишларига мазкур саралаш беллашувида ҳам кўпгина имкон ва шароитлар яратилди. Тумандаги умумтаълим мактабларининг иқтидорли ўқувчиларини жалб этган жамоалар ўзаро беллашиш жараёнида ўқувчиларнинг ғалабага интилиш ва ирода намоён бўлди.

Қизғин бахслар якунида энг кучли жамоалар аниқланди. Натижага кўра, 1-ўринни 4-Давлат ихтисослаштирилган мактаб интернати жамоаси қўлга киритди. 2-ўринга 28-умумтаълим мактаби жамоаси ўқувчилари лойиқ, жанжали кўрсатди. 3-ўринни 37-умумтаълим мактаб ўқувчилари қўлга киритди. Ғолиб жамоаларга ташкилотчиларнинг эсдалик совғалари топширилди.

Вилоятимиз мактабларидаги қизғин беллашувларда ўқувчиларни қамраб олган интеллектуал бахслар якунида энг мунсиб жамоалар саралаб олинди. Ёшларнинг бу борадаги изланишлари мазкур саралаш беллашувида ҳам кўзга яққол ташланди. Тумандаги умумтаълим мактабларининг иқтидорли ўқувчиларини жалб этган жамоалар ўзаро беллашиш жараёнида ўқувчиларнинг ғалабага интилиш ва ирода намоён бўлди.

Қизғин бахслар якунида энг кучли жамоалар аниқланди. Натижага кўра, 1-ўринни 4-Давлат ихтисослаштирилган мактаб интернати жамоаси қўлга киритди. 2-ўринга 28-умумтаълим мактаби жамоаси ўқувчилари лойиқ, жанжали кўрсатди. 3-ўринни 37-умумтаълим мактаб ўқувчилари қўлга киритди. Ғолиб жамоаларга ташкилотчиларнинг эсдалик совғалари топширилди.

Вилоятимиз мактабларидаги қизғин беллашувларда ўқувчиларни қамраб олган интеллектуал бахслар якунида энг мунсиб жамоалар саралаб олинди. Ёшларнинг бу борадаги изланишлари мазкур саралаш беллашувида ҳам кўзга яққол ташланди.

Ўз мухбиримиз

СЕМИНАР

ТИЛНИ АСРАМОҚ — МИЛЛАТНИ АСРАМОҚ

Наманган туманидаги 5-умумтаълим мактабида "Она тилини асрамоқ - миллатни асрамоқ" шиори остида иш ҳужжатларини давлат тилида юритиш масалаларига бағишланган вилоят амалий семинари бўлиб ўтди.

Вилоят ҳокимлиги, халқ таълими бошқармаси, НиақДУ, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси вилоят бўлими ҳамкорлигида ташкил этган тадбирда она тили ва адабиёт фани услубчилари, ўқитувчилар, юрт жамоатчилик вакиллари иштирок этдилар.

Семинар қатнашчилари дастлаб давлат тилида иш юритиш бўйича навбатдаги ҳужжатлар билан яқиндан танишдилар. Шундан сўнг малакали мутахассислар томонидан ташкил этилган маърузалар ва очиқ дарсларда иштирок этиб, долзарб мавзуларда фикр-мулоҳаза алмашдилар. Жумладан, 24-умумтаълим мактабининг олий тоифали она тили ва адабиёт фани ўқитувчиси Ҳидоят Полвонова "Ёзувнинг давлат тилидаги тарихий аҳамияти" мавзусида олиб борган амалий машғулоти ёзувларнинг пайдо бўлиши, ўзбек алифбоси тарихига оид қизиқарли маълумотлар ва сана-жараёнлар асосида таҳлил этилди. Шунингдек, 32-умумтаълим мактабининг олий тоифали ўқитувчиси Шаҳноза Шаригованинг "Давлат тилида иш ҳужжатларини юритилиши ва ишлаб саводхонлиги", 8-умумтаълим мактабининг олий тоифали ўқитувчиси Нозима Миртаибдуллаеванинг "Саводхонлик - мулоқот белгиси" мавзуларида ташкил этилган машғулотларида ҳам давлат тилида иш юритишнинг қонуний асослари, ҳужжатларда имло саводхонлигининг аҳамияти, она тилимиз софлигини асраш бўйича долзарб мавзуларда суҳбатлар олиб борилди.

Очиқ дарслардан сўнг "Она тилини асрамоқ, - миллатни асрамоқ" мавзусида ташкил этилган йиғилишда вилоят ҳокимининг маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш, давлат тили тўғрисидаги қонун ҳужжатларини таъминлаш масалалари бўйича мажлисларнинг Ирода Кўчқарова давлат тилида иш юритиш тартиби бўйича мутасадди ташкилотлар билан қонун асосида йўлга қўйилган ҳамкорлик ҳамда бу борада амалга оширилиши зарур бўлган вазифалар, шунингдек, ўқитувчи ва мураббийларнинг ҳомийлик ва ҳайвонот ҳақидаги мавзуларни мустаҳкамлаш борасида Президентимиз ташаббуси бўйича олиб бораётган кенг кўламли ишлар ҳақида фикр билдирди.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси Наманган вилоят бўлими раиси, "Эл-юрт ҳурмати" ордени соҳиби, таниқли шоир Зиёвиддин Мансуров ўзбек тилини асраш ва ривожлантиришда ижодкорлар ҳамда эксперт зиммасидаги муҳим бурч ва вазифалар ҳақида тўхталиб, ўзининг долзарб мавзуларда ёзган шеърларидан семинар иштирокчиларини баҳраманд этди.

"Мураббий" газетаси бош муҳаррири, "Дўстлик" ордени соҳиби, таниқли шоир ва журналист, таржимон, 30 дан ортиқ бадиий китоблар муаллифи Диларам Ҳайдарова семинарда ёритилган масалалар долзарблиги ҳақида сўзлаб, мулоҳазаларга ўзининг янги мавзуларидан ўқиб берди. Шунингдек, вилоят ХТБ она тили ва адабиёт фани услубчиси Ҳанифа Абдурахимова ташкил этилган очиқ дарслар ва эзгулик мактабларининг давлат тилида иш юритишдаги аҳамияти ҳақида гапириб, бугунги амалий машғулот ва илмий маърузалар мактабларда мазкур жараёнда иш юритаётган мутахассислар фаолиятига ижобий таъсир кўрсатишини таъкидлаганлиги ҳолда, бу соҳада ишлаш ва мунтазам ташкил этиш юзасидан зарур тавсиялар берди.

Шундан сўнг 19-умумтаълим мактаби ўқувчиларининг она тилини улуғлашга бағишланган мушоираси даврага ўзгача файз бағишлади. Шунингдек, ўқувчилардан иборат "Бойчечак" ижодий гуруҳи ижро этган рақс, 24-умумтаълим мактаби ёшлари томонидан тақдим этилган "Она тилим" мавзусидаги шеърлар иштирокчиларнинг эътиборига сазовор бўлди.

Давлат тилида иш юритиш мавзусига бағишланган вилоят амалий семинари Ўзбекистон Республикасининг "Давлат тили тўғрисида"ги қонунида белгиланган вазифаларни ушбу таълим мактабларида қўлланиши самарадорлигини оширишда муҳим аҳамият касб этади.

Абдусаттор БОТИРОВ

Scanned by TapScanner

БИЗНИ ЧОРЛАР ЮКСАК МАРРАЛАР

Бугунги кунда мамлакатимизда Президентимиз Шавкат Мирзиёев раҳнамолигида ёшларнинг замон талаблари даражасида таълим-тарбия олиши, ватанпарвар бўлиши, ўз кучи, билими ва салоҳиятини намоён этиши учун барча имконият ва шароитлар яратилмоқда. Зеро, интеллектуал салоҳияти юқори, дунёқараши кенг, мустақил фикрлайдиган авлодни воягa етказиш ва тарбиялаш давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бири ҳисобланади. Бугун юртимизда ёшларимизни ҳар томонлама замон талабларига мос келадиган тарбиялаш, уларда ватанпарварлик туйғуларини қарор топтириш миллий кадрларимиз, халқимиз маънавий меросидан самарали фойдаланишнинг аҳамияти тобора ошиб бормоқда.

Президентимизнинг 2019 йил 23 августда кўтарган ташаббуслари асосида 2019 йилнинг 31 декабрь куни "Узлуксиз маънавий тарбия Концепцияси" тасдиқланди. Унга кўра, 30 сентябрь бўлган ўқувчи ёшларда Ватанга садоқат, тадбиркорлик, иродалилик, тафаккурий иммунитет, меҳр-оқибатлилик, масъулиятлилик, бағрикенглик, ҳуқуқий маданият, инновацион фикрлаш, менеджерлик каби таянч фазилат, ижтимоий компетенциялар ривожлантирилади. Эътибор берсак, бу фазилатларнинг ҳар бирини дарслик, дарс, дигулик.

Бу фазилатлар оила, боғча, мактаб, олий ва ўрта махсус таълим, маҳаллаларга ижтимоий педагогик буюртмага айланади. Энди ҳар бир ўқувчининг маънавий тарбияланганлик натижаси аниқ бўлади. Чунки, тарбия аниқ, таянч фазилатларда натижа чиқади.

Мустақил қўйнига кучли қомпетенция - фазилатлар билан кириб борган ўғил-қизларимиз ўзларини бахтли, Ватанимиз обод қиладилар.

Президентимизнинг "Янги Ўзбекистон - мактаб остонасидан, таълим-тарбия тизимидан бошланади", деган ҳаётий фикрлари барчамизнинг қалбларимизда жўр бўлиб янграмоқда. Шу боис умумий ўрта таълим муассасаларида бу йил "Янги Ўзбекистонда эл азиз, инсон азиз!" шиори остидаги "Биринчи қўнғироқ" тадбирлари Президентимизнинг "Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг ўттиз бир йиллик байрамига тайёрларлик кўриш ва уни юқори саviyada ўтказиш тўғрисида"ги қарорига мувофиқ ташкил этилди.

"Мустақиллик дарслари"ни ўтказишга ҳам ўқитувчиларимиз бошқача шайланишди. Уни барча умумтаълим муассасаларида мактаб директори, мактаб директорининг маънавий-маърифий ишлар бўйича ўринбосари, тарих, она тили ва адабиёти фанлари ўқитувчилари ҳамда синф раҳбарлари "Янги Ўзбекистонда эл азиз, инсон азиз!" шиори остида ўтишди.

Бу йилги "Мустақиллик дарси"га оила-оилам мазмун бирлиги яғиллиқлар кўп бўлди. Бир мисол: Ўзбекистон миллий жамоаси Ҳиндистоннинг Ченнай шаҳрида ўтказилган шахмат олимпиадасида биринчи ўринни эгаллади. Ўзбек шахматчилари ғалабасининг овозаси оламга кетди. Голиб ўзбек командасн Бутунжаҳон шахмат олимпиадасининг ҳал қилувчи турида Нидерландия жамоаси билан беллашди. Курраш шафқатсиз кечди. Лекин ўзбек йигитларининг иродаси, қудрати голиб келди. Нидерландлар таслим бўлишди. Буни дунёнинг энг зўр ҳисоблари 2,5:1,5 ҳисобида баҳолашдилар. Ўзбекистон яна жаҳонда биринчи ўринни эгаллади. Ўғлимизнинг ўсмир йигитларимиз юртимизни дунёга янада машҳур қилдилар. Улар билан биз фахрланамиз, гурурланамиз. Улар Ўзбекистон мактабларининг битирувчилари Нодирбек Абдусатторов, Жаҳонгир Воҳидов, Шамсиддин Воҳидов, Жаҳонгир Синдиров, Нодирбек Яқуббоев бўлишдилар. Шу боис Президентимиз томонидан эълон қилинган Учинчи Ренессанснинг пойдеворини қуриш ғояси аввалгидан илмий-назарий ҳамда амалий жиҳатдан пухта-пишиқ ишлаб чиқилган, мақсадли стратегик йўл, концепция ҳисобланади. Бугунги кунда мамлакатимиздаги ва жаҳон олимлари, экспертлари томонидан бу йўлнинг ўта тўғрилиги эътироф этилмоқда.

Янгинг шарт-шароитлари яратилмоқда. Қонундаги ранглар бунга ёрқин мисолдир: "2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг Тараққиёт стратегияси"нинг 37 - 90 мақсадларида:

- ҳар бир фуқарога давлат ҳисобидан эмас, касб-ҳунарга ўқиш имкониятини яратиш, касбга ўқитиш кўламини 2 баравар ошириб, жами 1 миллион нафар ишсиз фуқаронн касб-ҳунарларга ўқитиш ва бу жараёнда нодавлат таълим муассасаларининг иштирокини 30 фоизга етказиш;

- касбга ўқитиш кўламини 2 баравардан ошириб, жами 1 миллион нафар ишсиз фуқароларни касб-ҳунарга ўқитиш;

- умумтаълим мактабларини касб ўрганиш истагидаги битирувчиларини давлат томонидан камида бир касбни эгаллашга кўмаклашувчи тизимни жорий этиш;

- мактабгача таълимнинг қамров даражасини ҳозирги 67 фоиздан камида 80 фоизга етказиш;

- 2022/2023 йилларда 6 ёшли болаларни мактабгача тайёрлов тизими билан қамраб олиш даражасини 90 фоизга, 2024/2025 ўқув йили якунига қадар 100 фоизга етказишни кўзда тутади.

Шунинг учун, бугунги кунда ёшларнинг: билим олиши билан бирга тарбиясига ва иқтисодиёт ривожланишига давлат сиёсати даражасида эътибор қаратилмоқда. Жумладан, умумий ўрта таълим мактабларида маънавий-маърифий масалалар бўйича директор ўринбосарлари, маҳаллалардаги профилактика инспекторлари, иқтисодий-маданий масалалар бўйича тарғиботчиларнинг бирлашмаси олиб борилаётган тизимли ишлари ҳам шу масалага қаратилган.

Учинчи Ренессанснинг пойдеворини мактабдан бошланади. Учинчи Ренессанснинг пойдеворини қуришда буюк мутафаккирларимиз яратиб кетган катта илмий-маданий мерос бор. Бутун маърифатли дунёни ўзининг ижоди Ренессанс даврн билан лол қолдирган ҳарт Ўзбекистон ҳисобланади. Бошқача сўз билан айтганда, бугунги авлод қонида жаҳон цивилизацияларига муносиб ҳисса қўшган мутафаккир-алломаларнинг қони жўшмоқда.

Учинчи Ренессанснинг пойдеворн мактабдан бошланади, дегани ҳикматини ўйлаб қарасак, бу фикр бежиз айтилмаганини биламиз. Дарҳақиқат, таълим-тарбиянинг катта қисмини бола мактаб даврида олади. Шу маънода, мактабларда таълим сифатини ошириш, иқтидорли ўқувчилар селекциясини амалга ошириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бугунги кунда мамлакатимизнинг бир нечта ҳудудида Президент, қонун ва ихтисослаштирилган мактаблар очилди ҳамда яна кўплаб шундай таълим муассасаларини очиш режалаштирилмоқда.

2020 йилда Front-End дўнгликоида ўқишни бошлаган, кўплаб одамларнинг малакаларини технологик ечимлари билан ҳал қилиш учун турли соҳалар билан боғлиқ профессионал лойиҳалар ва IT команда яратган, веб-сайтлар ва асосан сунъий интеллектли роботлар ишлаб чиқариш устида иш бошлаган, кўплаб мусобақа ва ҳалқаро IT олимпиада голиби бўлган, Тошкент шаҳри Мирзо Улуғбек туманидаги 225-мактабнинг 11-синф ўқувчиси Асадбек Рўзиев. У бош вақтларида ахборот ва коммуникацион технологиялар бўйича турли хил бюджетларни бажаради ва бу бюджетларни бажариш эвазига ойига ўртача 400 АҚШ доллари ишлаб топади.

Файласуф олим О.Бозоровнинг ёзишича, Тошкент шаҳридаги Президент мактабининг 11-синф ўқувчиси, эниқлари битирувчиси 18 яшар Темурбек Сулаймоновни оламиз. У ҳозирги кунининг 29 та нуфузли олий таълим муассасасига ўқишга қабул қилинган. Ҳа, ҳа!. Бу ҳабн ёшларимиз ҳудди ҳам кўп ва давлатимизда ишлаган яратилган шароит ва имкониятлар сабабли ўзларини сафи кундан-кунга кенгаймоқда. Айниқса, иқтисодиёт бўйлаб ўтказилаётган танлов ва мусобақалар, олимпиада ва бошқа тадбирларда янги-янги иқтидорли ёшлар кашф этилмоқда.

Ҳа - ўзбек халқига ёш Беруний-лар, Улуғбек Хоразмийлар, Навоий ва Бобурлар, Авлоний, Фитрат, Қодирийлар келаётир, дегани. Бу - янги мамлакатимиз жаҳонда таълим соҳасида юксак чўққиларни эгаллаган рейтингланган давлатлар қаторига дадил кириб бормоқда, дегани.

Бу - ўтган бир йиллик мустақилликка эга бўлган ўзбек халқининг тараққиёт сари босаётган қадамлари кескин равишда тезлашди, дегани. Янада аниқроқ, тушунарлироқ қилиб айтганда, бу - авлодларга муносиб ворисларни тарбиялаш билан Янги Ўзбекистонда Учинчи Ренессанс пойдеворининг ғиш теғмир томларни ниш урётир, дегани. Буни эса, юқоридан таъкидлаганимиздек, бугунги болаларимиз эришаётган натижалар тасдиқлаб турибди. Янги ўқув йилидан мактабларда тартиб-интизомни мустаҳкамлаш алоҳида назоратга олинади. Ушбу мақсадда умумий ўрта таълим муассасаларидаги ички тартиб ва одоб-ахлоқ қоидалари қайта ишлаб чиқилди. Уларда мактаб ва ота-оналарнинг болани тарбиясидаги ўрни ва масъулиятини ошириш, таълим ва тарбия жараёнидаги иштирокга ҳамда мажбуриятлари белгиланиб қўйилди. Бунда ахборот технологияларидан самарали фойдаланилади. Бунинг учун умумий ўрта таълим муассасаларида ички тартиб ва одоб-ахлоқ қоидаларини ўқиннинг расмий веб-сайти ҳамда "my.maktab.uz" ахборот тизимида жойлаштирилди. Шу билан бирга-ликда, 2022 йил 1 сентябрдан бошлаб, мактаб ўқувчилари ота-оналарини "my.maktab.uz" ахборот тизими орқали умумий ўрта таълим муассасасининг ички тартиб ва одоб-ахлоқ қоидалари билан таништириб борилмоқда.

Мустақиллик йиллари ўқувчи-ёшларнинг моддий-техника ва умумбашарий маданиятини ошириш, уларни миллий ва умумбашарий маданиятнинг энг яхши намуналаридан баҳраманд этиш, шу асосда маънавий етук, баркамол шахсларни тарбиялаш, ёш истеъдод эгаларнинг қобилияти ва салоҳиятини рўёбга чиқариш борасида кенг кўламли ишлар амалга оширилди. Бошқарув тизимидаги фаолиятда тарбиявий жараённи ташкил қилишга технологик ёндашув тарзларни саноат турларининг хусусиятларидан келиб чиқиши талаб этилади. Шу сабабли бу масаланн ҳал қилишда қонунга доирда дунёда кенг амалда бўлган, қўлланилиши, қамров кенглигга кўра энг самарали ҳисобланган артпедагогика талабларидан келиб чиқиб ёндашилади. Бу эса илмни ўзлаштириш билан боғлиқ, ёшларимизнинг қалбан гўзал инсонлар бўлиб етишишларига ҳизмат қилади.

Хулоса, Учинчи Ренессанс пойдеворини ёшларимизда, ҳалқимизда инновацион фикрлаш, ўқиш, навдага ўрганишни талаб қилади. Бунинг учун нафақат болалар боғчалари, мактаб, лицей, институтлар, балки оилаларда ҳам фарзандларни инновацион фикрлашга ўргатиш ҳам фарз, ҳам қарзга айланган мақсадга мувофиқдир.

Вахобжон РАЖАПОВ,
Халқ таълими вазири ўринбосари,
Холбой ИБРАИМОВ,
Т.Н.Қори Ниёзий номидаги ЎзПФИТИ директори, профессор.

● ПЕДАГОГ МИНБАРИ

ЯНГИЧА ДУНЁҚАРАШ — ЯНГИЧА ФАОЛИЯТ

XXI аср ўзбекистонликлар учун чинакамига ҳурликни ҳис этиш, ўзликни англаш, янгиланиш ва тараққиёт даврига айланиб бормоқда. Эскича дунёқараш билан энди асло яшаб бўлмайди. Айниқса, сўнгги беш йилда барча соҳалар каби халқ таълими тизими истиқболли ислоҳотлар шарофатидан беқиёс ижобий ўзгаришларни бошдан кечирмоқда. Жаҳон тажрибасидан ўтган, афзалликларини намоён қилган педагогик технологиялар изчил амалиётга киритилмоқда. Бир қолипдаги дарсларидан воз кечилиб, ноанъанавий илғор усулларнинг қўлланиши таълим-тарбия жараёни мазмунасини мутлақо ўзгартирмоқда. Яъни, умумтаълим мактаблари, ўқитувчилари мавқеи тобора кўтарилиб, мустаҳкамланиб янги - ўйноқи ва зукко, изланувчан ва интилувчан ўғил-қизлар камолотини таъминлашга қодирлик даражасига етмоқда. Буни биргина билим даргоҳимиз мисолида ҳам якқол кўриш мумкин.

Президентимизнинг "Биз олдимизга мамлакатимизда Учинчи Ренессанс пойдеворини барпо этишдек улуғ мақсадни қўйган эканмиз, бунинг учун янги Хоразмийлар, Берунийлар, Ибн Синолар, Улуғбеклар, Навоий ва Бобурларни тарбиялаб берадиган муҳит ва шароитларни яратишимиз керак", деган фикрлари 70 мингдан педагогик жамоамиз янада фаолликка ундади. Эндиликда олдимиздаги масъулиятли ниқсак вазифаларни ҳаллаш учун мукаммал билим, куч ва маҳоратга эгамиз. Сабаби, ўқитувчиларимизнинг сифат таркиби олий даражадаги биринчи тоифалилар ҳисобига йилдан йилга ошиб бормоқда. Уларнинг педагогик салоҳиятини намоён этишга шароит ва имкониятлар тўлиқ, деб оламан. Ахир, кун бугунги кун, "Олий тарақиёт банки" гранти билан болаларимиз мукаммал таълимдан чиқарилди, жиҳозланди. 2000-2020 йиллар давомида тўрт бор компьютер жамланмалари олинди. Бошқача айтганда, ўқитувчи ва ўқувчиларимиз машғулотларда энг замонавий компьютерлардан фойдаланишмоқда.

Таълим сифатига эътибор кучайишига туфайли фарзандларимиз ҳамма фанларни тўла ўзлаштириш борасида бирбиридан қолишмаслик учун мавзуларни пухта ўрганишга одатланган. Аҳлоқларимиз фақат дарсдан бахолари билан қаноатланмаяпти. Ўқитувчилари тузган саволлар, китоб ва матбуот материалларида эълон қилинган тест синовларини қайта-қайта ишлаб кўришаётгани учун натижадорлик сўзидан-сўзга ўсмоқда. Гулрозхон Маҳкамова, Шукратжон Эгамбердиев, Дилбар Жалолова, Саодат Розиқова, Севара Турдалиева, Ҳабибхон Қодирова синглари она тили ва адабиёт, тарих, биология, информатика фанлари ўқитувчилари ҳамкасбларига ҳамиша ўрнак-дир.

2020-2021 ўқув йилининг тўртинчи чорагида "Янги Ўзбекистонда ёшлар ташаббуси" мавзусида туман ва вилоят кўргазмали семинарига мазмунан қиздик. Болалар дарсдан бўш вақтларда компьютер-дастурчилик, рассомлик, кўлирчок, театри, тикувчилик, тўқувчилик, ҳунармандчилик, дурадгорлик, ҳандалачилик ва бодорчилик каби йўналишлардан энг қўп тўгракларга қатнашадилар. 7-синфдан бошлаб, бир турдаги ёнин ва ностандарт фанлар бўйича ўқитувчи кўмагида билимларини янада чуқурлаштириб борадилар. Бемалол устоҳлари репетиторлари ҳам қоғоз масъулият билан ишлаётирлар. Барча ўқитувчилар ва битта мақсад - мактабни ёшлар болаларга ҳамқадам, мураккаб ва олий ўқув юртлари талабаларн сафига қўшилиш учун фан асосларини чуқур ўрганишга ундайди. Битирувчиларнинг жаҳон ниятларга эришиш кўрсаткичлари йил сайин кўтарилмоқда. Чунонча, 2021-2022 ўқув йили якуларига кўра, 37 нафар битирувчининг 18 нафари тест синовларида юқори баллар тўплади. Бу 50 фоиз ўқувчи олий таълим муассасалари талабаси бўлиш ҳуқуқини қўлга киритганидан далолатдир. Ҳозирда улар Наманган, Андижон ва Фарғона давлат университетлари ҳамда Тошкентдаги нуфузли олий ўқув даргоҳларида таҳсилни давомлаштирмоқдалар. Ёшларимиз фақат дарсдан ва ўқувчиларимиз ҳаётидаги ҳаракатлар, ҳаётдаги ҳаракатлар, ҳаётдаги ҳаракатлар, ҳаётд

БИР МАКТАБ ҲАЁТИ

Мингбулоқ туманидаги 20-умумтаълим мактаби вилоятдаги таълим-тарбия ишлари намунали йўлга қўйилган муассасалардан бири. Педагоглар жамоаси ўқув-тарбия ишларини давр талабларидан келиб чиққан ҳолда ташкил этиб, сифатли билим бериш, ўқувчилар маънавиятини юксалтиришга алоҳида эътибор қаратмоқдалар. Таълим даргоҳида 291 нафар ўқувчига 24 нафар маҳоратли педагог сабоқ бермоқда. Ушбу саҳифамиз ана шу таълим маскани ҳақида.

ЧЕКСИЗ ФАХР БАҒИШЛАМОҚДА

Дунё ва давр шиддат билан ўзгармоқда. Бугун ҳал этилмаган муаммо эртага янада долзарб аҳамият касб этиб, кечиктириб бўлмас масалага айланмоқда. Шунинг учун Президентимиз ўз нутқларида жаҳонда тобора ўсаётган кучли рақобатга қарши энг ишончли восита – миллий таълим тизимини тубдан ислоҳ қилиш ва юксалтириш, ўқув даргоҳларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, салоҳиятли кадрлар сафини кенгайтириш, соҳа ходимларининг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, меҳнатдан моддий манфаатдорлигини босқичма-босқич ошириб бориш асосида таълим сифати ҳамда самарадорлигини кескин оширишга доир фикр-мулоҳазаларини баён этмоқдалар.

Президент Шавкат Мирзиёев мамлакатимиз мустақиллигининг ўттиз бир йиллигига бағишланган байрам кунларидаги мулоқотлари билан халқимизга йўллаган табригида ҳам 2022 йилгача давлат ташкилотлари ҳузурида тузилган 5 та асосий вазифалардан бири сифатида аввало таълим тизимига эътибор қаратдилар. Таълим соҳасида фарзандларимиз замонавий билим ва кўникмаларни пухта эгаллашлари учун энг қулай шароитлар яратиш ишлар давом эттирилиши, бунинг учун мактабларнинг ўқув дастурлари, ўқитиш услуби, дарсликлар мазмуни тубдан қайта кўриб чиқилишини алоҳида таъкидладилар.

Янги 2022-2023 ўқув йилини кўтаринки кайфиятда ва юқорида билан бошлаган мактабимиз жамоаси давлатимиз раҳбарининг соҳани янада ривожлантиришга қаратилган эътиборидан руҳланган ҳолда улкан марраларни кўзламоқдамиз. Агар ўқитувчиларимизнинг касб маҳорати ва эришган ютуқларига назар ташласак, кейинги икки йил мобайнида ундан аввалги йилларга нисбатан кескин юксалиш ўзгаришлар ясаганликларини айтишимиз керак. Энг аввало битирувчиларнинг олий таълим муассасаларига қабул қилиш кўрсаткичи бўйича ўз олдимизга қўйган мақсадга эришдик. Масал учун, агар 2020-2021 ўқув йилида 24 нафар битирувчидан атиги 4 нафари олий ўқув юртида таҳсил олиш имкониятига эга бўлган, бу борада самарадорлик 20 фоизни ташкил этган бўлса, бу йил бу натижани 16 фоизга оширишга эришдик. Яъни, 2021-2022 ўқув йилида мактабни тамомлаган 22 нафар 11-синф ўқувчиларидан 13 нафари давлат тест марказлари синовларидан муваффақиятли ўтиб талаба деган юксак мақомга қўлга киритди. Мактабимизнинг бу борадаги кўрсаткичи эса 54,5 фоизга етмоқда. Лекин бу натижа ҳали бизни қониктирмайди. Ютуқлардан ҳаяжонланиб қолиш бугунги талабларга зид келади. Чунки, имкониятимиз бундан юқори ва, албатта, натижани бундан ҳам оширишга салоҳиятимиз етарли. Бунинг учун бизда ҳамма зарур шароитлар бор, аввало, малакали ёш кадрларга эгамиз. Ҳозирда мактабимизда фойдаси олий бўлган 24 нафар педагогнинг 2 нафари олий тоифага эга, 12 нафари ҳам биринчи тоифа мақоми, 8 нафари иккинчи, 2 нафари мутахассис даражасида. Бундан ташқари, ўтган ўқув йилида инглиз тили ўқитувчиси Дилюбар Султонмуродова ҳамда рус тили фани ўқитувчиси Равшанбек Ҳакимовлар С1 даражали халқаро сертификат олдилар.

Янги ўқув йилида таълим сифати ва самарадорлигини янада ошириш учун бир қатор вазифаларни белгилаб олдик. Жумладан, ўқувчиларни фан олимпиадаларига пухта тайёрлаш учун ҳар бир фан йўналишида қўшимча тўгараклар ташкил этиб, ишларнинг компьютер савдохонаси ишларига ўтказилмоқда. Шунингдек, 10 нафар педагогнинг ўз фанлари йўналиши бўйича малака портфелини олиш режалаштирилган. Бундан ташқари, 11-синф ўқувчиларини ўзлари танлаган олий таълим йўналишида тест синовларига тайёрлаш мақсадида ҳар ойда ички имтихон синовларини ўтказишни йўлга қўйдик ва аниқланган билим бўшлиғини тўлдириш учун тажрибали ўқитувчиларни бириктирдик. Бу чоралар натижасида ўтган йилда ўз самарасини бериб, битирувчиларни олий таълим йўналишига қабул олиш даражаси бу йилгидан ортиқ натижани кўрсатмоқда.

Ҳозирги мактабимизда 291 нафар ўқувчи таълим олмоқда. 1-синфга 40 нафар болани қабул қилдик. Педагогларимиздан 4 нафари шу мактаб битирувчилари бўлиб, келажакда маҳаллий кадрлар сафини кенгайтиришга ҳаз ўз олдимизга мақсад қилиб қўйдик. Сабаби, шу ҳудудга ишга ўтган мутахассис бу ер шароитини, аҳоли руҳиятини ўзлаштирган кўпи ишни англаб, ўқувчилар ва ота-оналар билан ишларида ўзгаларга нисбатан муаммо қилмайлиги ва ишга эга бўлади, деб ўйлайман.

Биз ўтган икки йилда мактаб бўйича эришган ютуқларимиз асосини жамоадаги соғлом рақобат муҳити билан боғласак тўғри бўлади. Чунки, ҳар бир ўқитувчининг касбига меҳри ва масъулиятини оширишга ҳаракат қилдик. Дарсдан бўш вақтида ўз устида ишлаш, илғор услубларни ўзлаштириш, таълим сифатини оширишга алоҳида ҳисса қўшаётган педагогларни рағбатлантириш, устаҳоларнинг ёшлик ютуғини ҳам эътибордан четда қолдирмаслик анъанага айланди. Ўқитувчи жамоаси шарафи учун курашиб яшаса, ишимиз кўрсатган ҳар бир педагогнинг меҳнати туфайли кўпга кириталишини кўз этса, бирдамлик ўз натижасини беради, албатта.

Жамиятда ҳар куни янгилик ва ўзгаришлар юз бераётган даврда ўқитувчиларнинг касб маҳоратини такомиллаштириш жиддий талабга айланди. Янги Ўзбекистон пойдеворини мустаҳкам қўйиш, интеллектуал-интеллигент соҳалардаги мутахассисларни етиштириш малакали мутахассислларга бўлгиклиги бугун биринчи навбатдаги масалалардан бири. Шу боис таълим жараёнларида илғор усул, ноанъанавий ёндашувлар, ўқитиш энг жаҳон талабларига мос тажрибаларини соҳага жорий этиш орқали ҳар ваҳтдан бирмаҳал, юксак маънавиятли, чуқур билимли ёш авлодни вояга етказиш пойдеворлар замонасидаги энг шарафли бурчидир.

Бугун мамлакатимиз таълим тизимида олиб бориладиган инновацион жараёнлар, компьютерлаштириш тизими, бир неча тилларни пухта ўргатиш, замонавий билимдон ёшларни камол топтириш орзуси биланинг мактабда меҳнат қилаётган ҳар бир педагог интилиши билан мустаҳкам касб этган, десак, ҳаво бўлмайди. Зотан, халқни эзгу ишлар бирлаштиради ва кучли қилади. Давлатимиз раҳбари илгари сурилган ташаббуслар биринчи навбатда таълим тизимига қаратилгани, "Янги Ўзбекистон - мактаб остонасидан, таълим-тарбия тизимидан бошланади", деган эзгу гоя ҳар бир педагог қалбидан чуқур жой олди. Бу мақсад умуммиллий ҳаракатга айланаётгани ва бизнинг мактабимиз ўқитувчилари ҳам ўз билими ва имкони орқали бундай олижаноб ишларга ҳиссасини қўшиб бораётгани ва ҳаётимизнинг ҳар бир соҳасида ўзгаришлар ясаётгани ҳаётимизда муносиб ҳисса қўшаётгани бизга чексиз фахр бағишламоқда.

Дилмонбек ҲОНКЕЛДИЕВ,
мактаб директори

ИСЛОҲОТГА ИХЛОСИМИЗ ОШМОҚДА

Бугун таълим тизимида Юртбошимиз ташаббуси билан амалга оширилаётган ислоҳот ва ўзгаришларни сўз билан ифодалаш жуда қийин. Сабаби, янгиликлар узлуксиз давом этмоқда. Давлатимиз раҳбарининг бирон бир нутқи ёки маърузаси йўқки, албатта таълим соҳаси, ўқитувчилар мақомига эътибор қаратилмаган бўлсин. Билимли ва малакали, ўз мақсадларини қалб мақсадлари, жамият равнақи билан уйғун кўрадиган, фидоий ўқитувчилар учун ишлайдиган замон келди.

Агал илгари педагогнинг малака тоифасини ҳар беш йилда ошириш назарда тутилган бўлса, ҳозирда муддатидан аввал тест топшириш йўли орқали мавжуд даражага эришиш имкони яратилди. Яъни, билимдон ва малакали ўқитувчига ўз имкониятини рўёбга чиқариш учун қулай шарт яратилди. Тоифа олиш учун тест синовлари давлат мезонлари, шофёрлик асосида ташкил этилаётган ихтиёрий тенглиги таъминлаб, ислоҳотларга ихлосимизни оширмоқда.

Мен 2014 йилдан буён мазкур ўқув даргоҳида инглиз тилидан ўқувчиларга дарс ўтаман. 2020 йилда навбатдаги ташкаси аттестациядан ўтолмаб, 2-тоифани олган бўлсам, жорий йилда давлат тест марказа топшириб, Буюк Британия Кенгаши билан ҳамкорликда ўтказилган "Aptis for teachers" тестидан муваффақиятли ўтиб С1 даражадаги сертификатни қўлга киритдим. Мактабда меҳнат қилаётган ўқитувчиларнинг билими даражаси қанча юқори бўлса, таълим сифати ҳам шунга мос равишда ортиб боравергали. Бу йилги битирувчиларидан икки нафар ўқувчим олий таълим муассасаларига ўқишга кирди. Жумладан, Одина Абдуқаҳҳорова Ибрат номидаги Наманган давлат педагогика институтига, Мохинур Абдуқаҳҳорова эса Тошкент давлат тиллар университетига қабул қилинди. Ҳозир 11-синфда ўқиётган Зиеда Турсунова эса "Multi-level" чет тилини билиш даражасини аниқлаш синовидан муваффақиятли ўтиб, В-2 сертификатга эга. Бу менинг этишган даражадаги бир парча қўйида холос.

Бугунги кунда ўзгаришлар чет тилини ўрганишга бўлган қизиқиш ортиб бораётгани педагогларни ўз устида ишлашга ундамоқда. Бу замон талаби. Бугун таълим тизимида кучли билимга эга бўлган педагогларнинг қўлларга мақсадига эришади. Шу боис устоз шогирд анъаносини давомлантириш ҳар қачонгидан ҳам муҳим, деб ўйлайман. Мен ҳал бўлмасимда инглиз тилидан дарсга кирган Лутфилло Нурмаматов домлага ҳавас қилиб шу соҳани танлаганман. Ўқувчилик пайтимда она тили ва адабиёт, табиий фанларга ҳам қизиқиб, лекин мактабни битираётганимда отамнинг маслаҳати мени фикримча ўзгартирди. Ўзгартириб юборди. Отам қишлоқ хўжалиги соҳасида ишлаган, фалаҳдлар таълим-тарбиясига жуда эътиборли бўлган. Менга "Тил ўрган, дунё танисан. Бошқаларга ҳам ўргатасан", деб инглиз тили бўйича касб танлашимни маслаҳат берганлар. Мактабни битириб, Андижон давлат университетининг хорижий тиллар филологияси факультетига ўқишга кирдим. Бу танлов тўғри бўлганини ўтган вақт кўрсатди.

Таълимда юқори самарага даро жараёнида ўқувчиларга тақдим этадиган кўргазмали воситаларнинг фойдаланиш орқали амалга ошириш мумкин. Бу ўринда компьютернинг асосий имкониятлари ва сифатида тўғри фойдаланиш ва бу имкониятдан тўлиқ ҳам фойдаланиш зарур. Дарсларда замонавий ахборот технологияларидан фойдаланиш - тушунчаларнинг шакллантириш ва пухта ўзлаштирилиши, мулоҳазаларнинг асосланиши ва лойиҳаларнинг таҳлил қилишнинг оширишга ёрдам беради.

Шу ўринда кейинги йилларда соҳада ислоҳотлар моҳияти тубдан ўзгартирилиб, ўқитувчи-мурабби ишларини таҳлилдаги ислоҳотлар ва ўзгаришлар ўз самарасини бериб, давлатимиз раҳбарининг "Ўқитувчиларнинг мақомини кўтариш ва уларнинг ижтимоий ҳимоясини кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарорининҳаётга татбиқ этилиши ва ижтимоий ҳимоя тизимини такомиллаштириш, ўқитувчиларнинг ҳуқуқлари ва ижтимоий ҳимоя тизимини ривожлант